

بخش دوم شاخص ها

- Business Enabling Environment (BEE) → B-READY
شاخص تواندسازی (توان افزایی) محیط کسب و کار
- Global entrepreneurship monitoring
گزارش سازمان دیده بانی کارآفرینی
 - گزارش پایش ملی محیط کسب کار (اتاق بازرگانی)
 - گزارش پایش محیط کسب و کار (اتاق تعاون)
 - گزارش پایش امنیت سرمایه گذاری (مرکز پژوهش های مجلس)
 - گزارش شامخ (اتاق بازرگانی)
 - دیگر گزارش های موردی بر مبنای نیاز این جلسه (مرکز ملی آمار، بانک مرکزی، صندوق بین المللی پول)

مجمع تشخیص مصلحت نظام

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

برخی شاخص های اقتصادی

رشد اقتصادی کشور:

رشد اقتصادی کشور در دهه ۱۳۹۰ میانگین نزدیک به یک درصدی را ثبت کرده، این درحالی است که رشد اقتصادی هدف برنامه های پنجم و ششم توسعه ۸ درصد هدفگذاری شده بود. درواقع درحالی که براساس هدفگذاری انجام شده تولید ناخالص داخلی کشور در سال ۱۴۰۰ باید ۱۶ درصد نسبت به سال ۱۳۹۰ رشد میکرد، رقم رشد تنها ۹ درصد بوده است. با در نظر گرفتن این حقیقت که رشد جمعیت طی این دوره با اگماض معادل همین رقم بوده، میتوان نتیجه گرفت تولید ناخالص داخلی سرانه طی این دوره تقریباً ثابت بوده است.

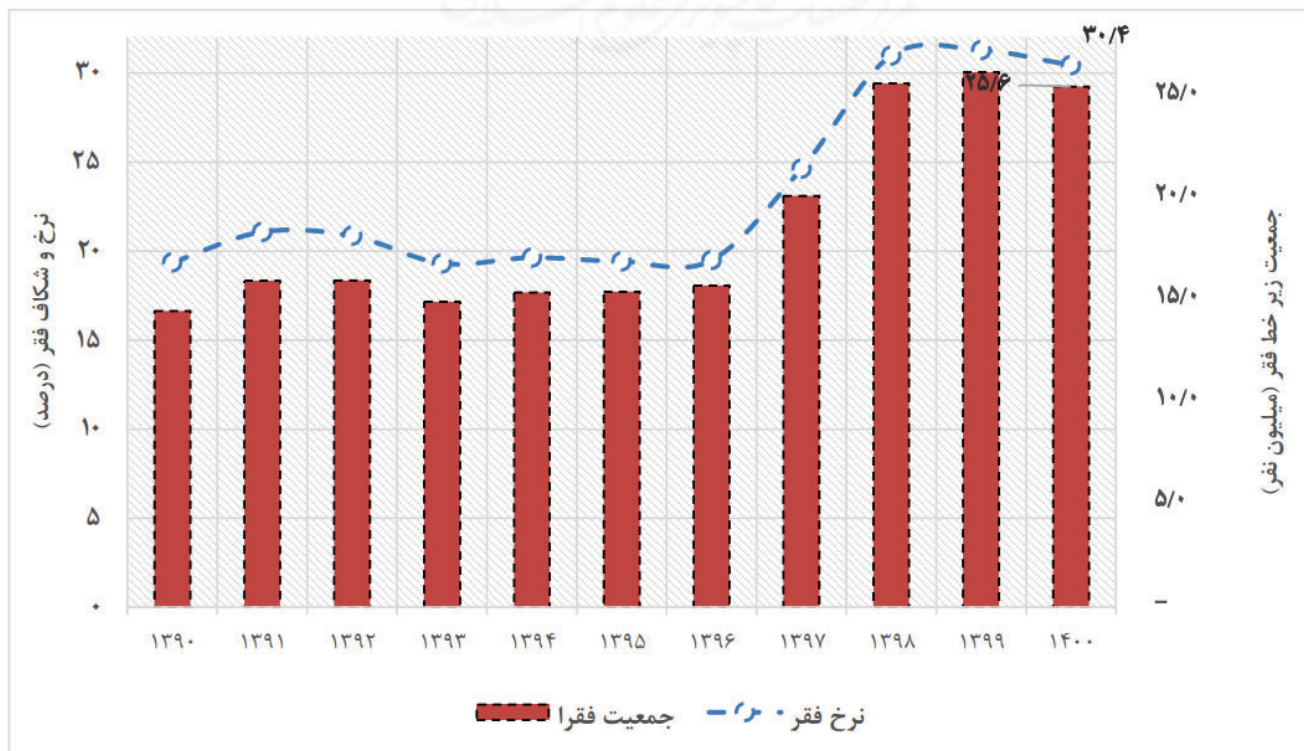

روند نرخ و شکاف فقر:

جمع‌تخصیص نظام

برخی شاخص‌های اقتصادی

مأخذ: محاسبات مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی براساس داده‌های هزینه و درآمد خانوار مرکز آمار ایران.

شورای کف و کوی دولت و بخش خصوصی

برخی شاخص های اقتصادی

با وجود گذر از شوک اولیه شیوع ویروس کرونا و پذیرش زندگی و کار با وجود کرونا عملکرد بازار کار متناسب با پیش بینی ها مبنی بر بازگشت افراد بیکار شده، به کار نبود و در طی سال ۱۴۰۰ تنها نزدیک به ۱۸۴ هزار نفر به شاغلین افزوده شد. این عملکرد در سال ۱۴۰۱ نیز چندان رضایتبخش نبوده است.

ضمن اینکه چالشهای بازار کار نیز در نتیجه این موضوع تشدید شده است که برخی از مهمترین آنها عبارتند از:

- سهم بالای اشتغال غیررسمی (۶۰ درصد شاغلین بیمه نیستند)،

- اشتغال زایی ناپایدار و کم کیفیت

- عدم توازن منطقه ای (تفاوت قابل توجه نرخ بیکاری بین استانهای مختلف کشور)

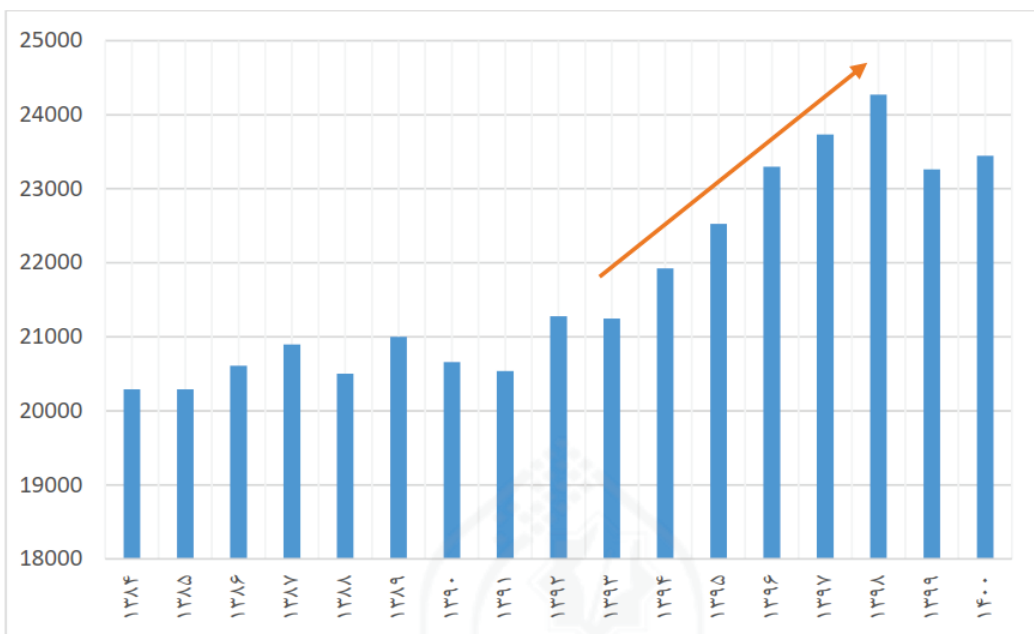
منبع: مرکز پژوهش های مجلس

به طور کلی هرچند نمی توان نقش عدم تناسب نیازهای بازار کار و نیروی کار موجود کشور را در عدم تحقق رشد اقتصادی انکار کرد با این حال به نظر می رسد نیروی کار بیش از آنکه اثرگذار بر عملکرد ضعیف تولید ناخالص داخلی در دهه ۱۳۹۰ باشد از آن اثرپذیر بوده است.

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

(هزار نفر)

روند تغییرات جمعیت شاغل

مأخذ: طرح آمارگیری نیروی کار در سال های مختلف.

شاخص توانمند سازی (توان افزایی) محیط کسب و کار

- این شاخص، شاخص جدیدی است که توسط بانک جهانی توسعه داده شده است و متأسفانه هنوز اطلاعات آن و رتبه بندی مخصوص به آن منتشر نشده است
 - دلیل استفاده از این شاخص جهان شمول بودن آن است و پایه اصلی تحلیل های آن مورد نیاز این جلسه است بنابراین از مدل این گزارش استفاده خواهد شد.
 - این شاخص از طریق تمرکز خود بر توسعه بخش خصوصی، به طور مؤثری به تحقق اهداف دو گانه بانک جهانی (WBG) یعنی از بین بردن فقر و تقویت رفاه کمک خواهد کرد.
- این شاخص در حال حاضر به آمادگی کسب و کار B-READY تغییر نام داده است و در بهار ۲۰۲۴ اجرا می شود

شاخص b-ready

شاخص جدید، محیط کسبوکار را در دو سطح مورد بررسی قرار میدهد. در سطوح خرد به میزان سهولت ایجاد کسبوکار میپردازد، در حالی که سطح کان، میزان توسعه بخش خصوصی را میسنجد.

شاخص های کلی این گزارش:

شروع کسب و کار		گسترش کسب و کار							انحلال کسب و کار
ورود کسب و کار	محل کسب و کار	اتصالات آب و برق	نیروی کار	خدمات مالی	تجارت بین المللی	مالیات	حل اختلاف	رقابت بازار	ورشکستگی کسب و کار

فایل پشتیبان شاخص ها

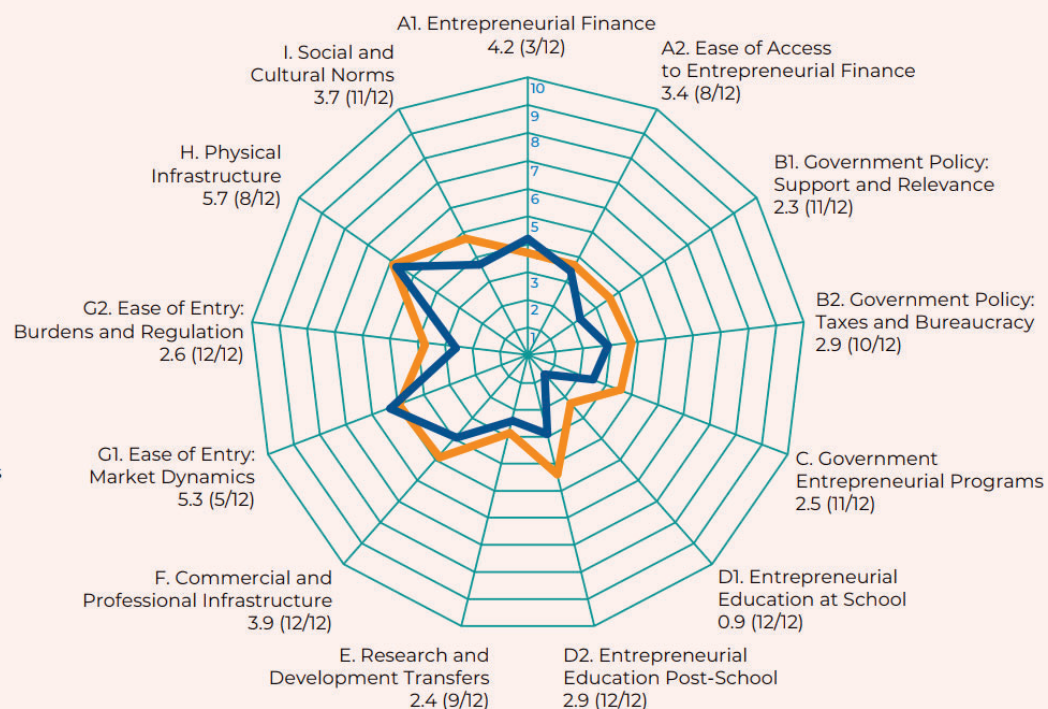
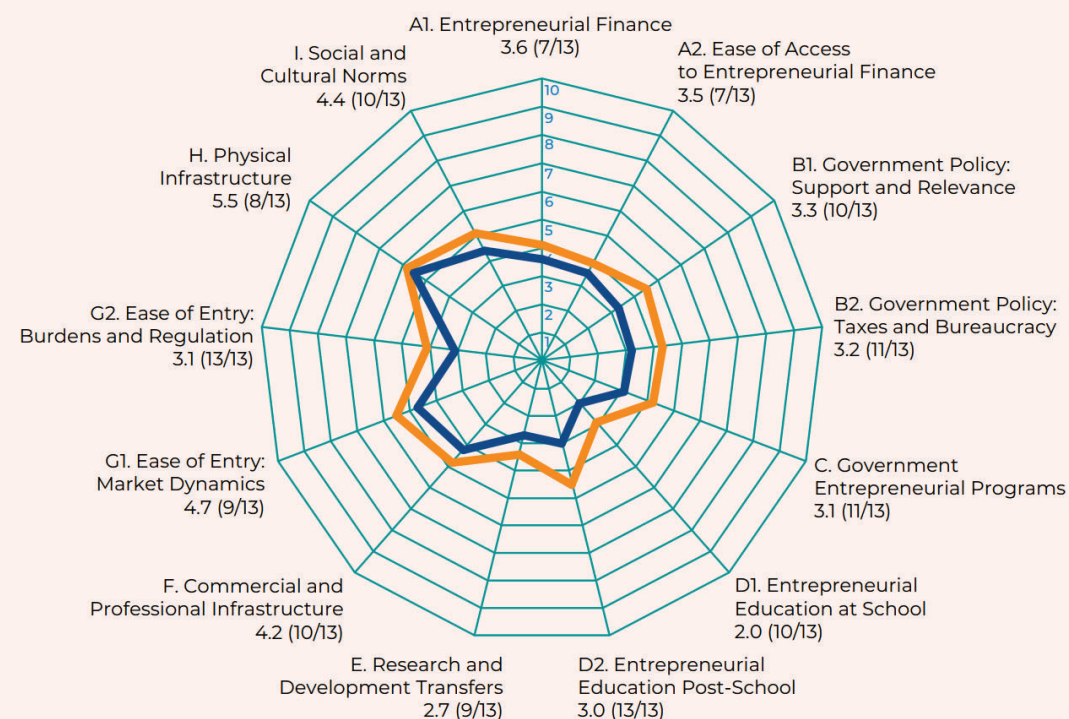

GEM Report

2022-2023

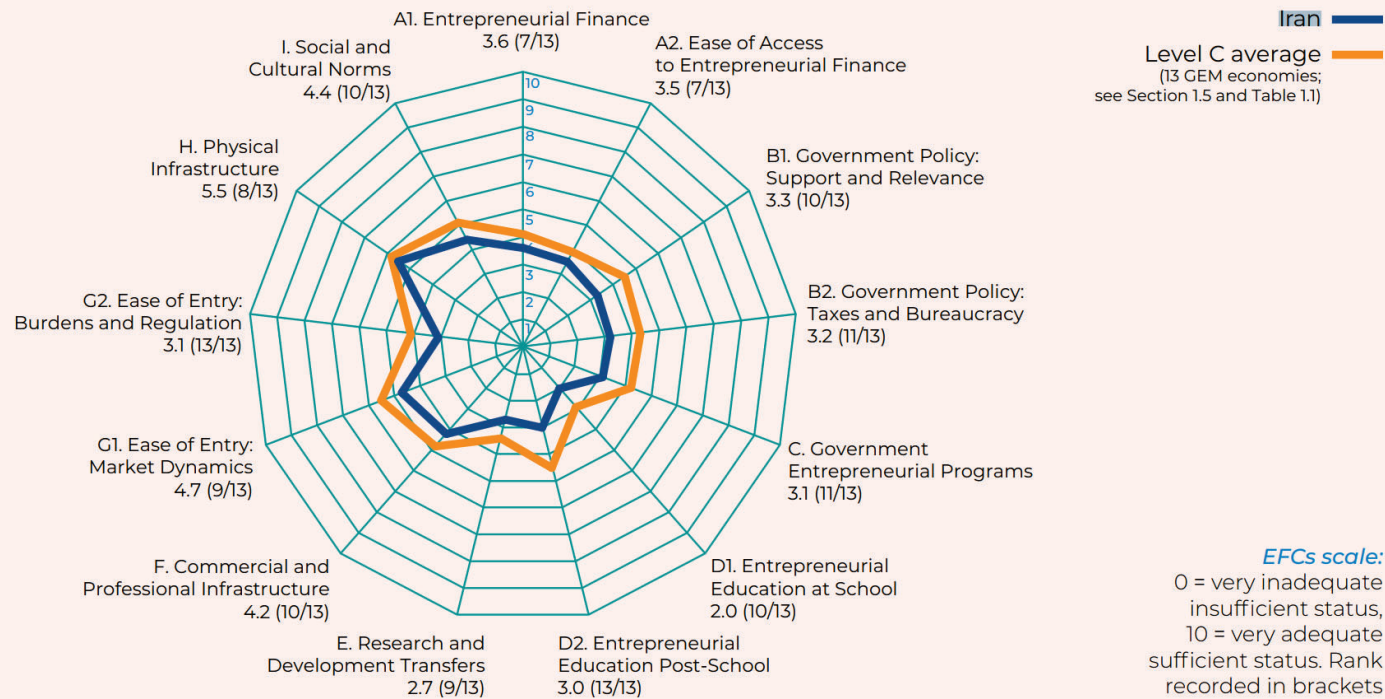
2021-2022

GEM Report

EXPERT RATINGS OF THE ENTREPRENEURIAL FRAMEWORK CONDITIONS

مجمع تشخیص مصلحت نظام

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

GEM Report

Attitudes and perceptions	2022-2023	2021-2022	2020-2021
	Rank/49	Rank/47	Rank/45
Know someone who has started a new business	11	36	40
Good opportunities to start a business in my area	31	46	43
It is easy to start a business	47	45	42
Personally have the skills and knowledge	29	13	14
Fear of failure (opportunity)	48	45	41
Entrepreneurial intentions	16	16	21
Motivational			
To make a difference in the world	36	35	35
To build great wealth or very high income	2	1	3
To continue a family tradition	36	40	36
To earn a living because jobs are scarce	22	26	26

GEM Report

A1. Entrepreneurial Finance	7/13	3/12	31/45
A2. Ease of Access to Entrepreneurial Finance	7/14	8/12	---
B1. Government Policy: Support and Relevance	10/13	11/12	34/45
B2. Government Policy: Taxes and Bureaucracy	11/13	10/12	38/45
Government Entrepreneurial Programs	11/13	11/12	42/45
D1. Entrepreneurial Education at School	10/13	12/12	34/45
D2. Entrepreneurial Education Post-School	13/13	12/12	39/45
E. Research and Development Transfers	9/13	9/12	26/45
F. Commercial and Professional Infrastructure	10/13	12/12	44/45
G1. Ease of Entry: Market Dynamics	9/13	5/12	30/45
G2. Ease of Entry: Burdens and Regulation	13/13	12/12	43/45
H. Physical Infrastructure	8/13	8/12	21/45
I. Social and Cultural Norms	10/13	11/12	22/45

شورای کفایت و کوی دولت و بخش خصوصی

بررسی گزارش پایش ملی محیط کسب و کار اتاق بازرگانی ایران

نکته: اطلاعات فصول بهار ۱۴۰۲ تا زمستان ۱۴۰۱ مورد سنجش قرار گرفته است. اطلاعات تکمیلی گزارش در

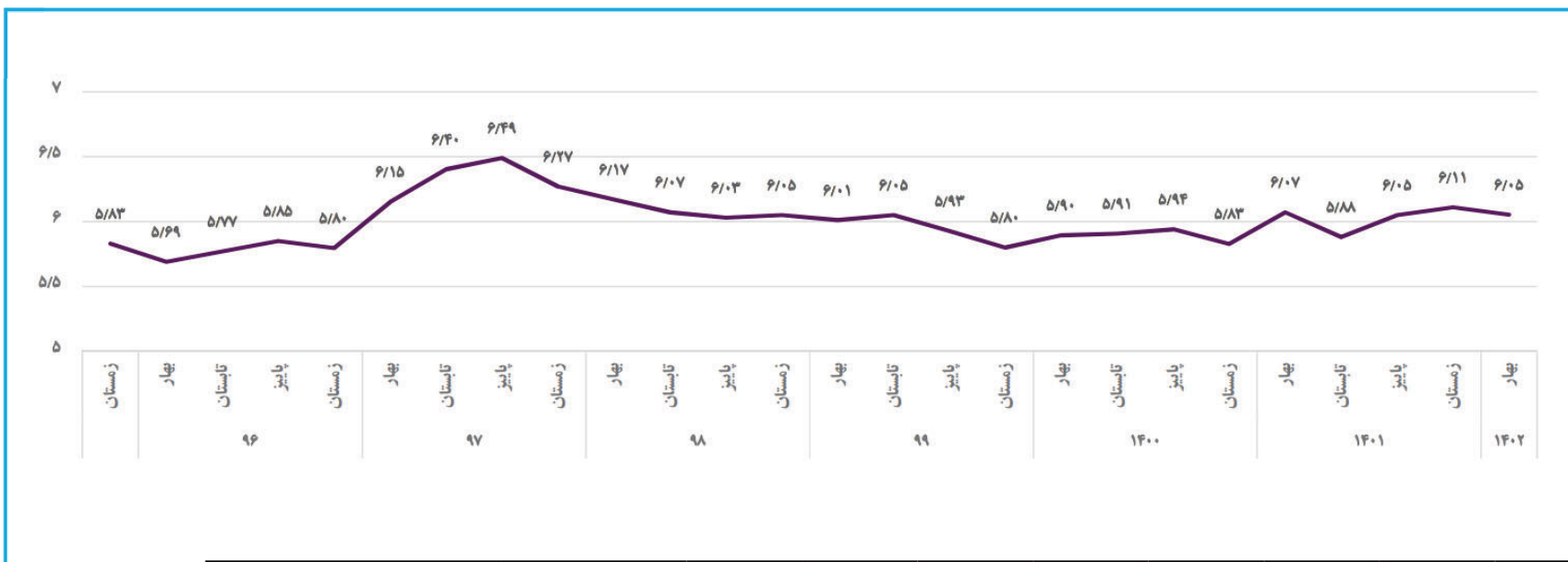
انتهای بخش آماده است

پایش ملی محیط کسب و کار اتاق ایران

نمودار ۱ - روند شاخص کل محیط کسب و کار

سال ۹۶	سال ۹۷	سال ۹۸	سال ۹۹	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۲	درصد تغییرات فصل بهار نسبت به *
۵/۷۸	۶/۳۳	۶/۰۸	۵/۹۵	۵/۸۹	۶/۰۳	۶/۰۷	۶/۱۱	۶/۰۵	۶/۰۵	۶/۰۵	فصل گذشته
۶/۳۳	۶/۰۸	۵/۹۵	۵/۸۹	۶/۰۳	۶/۰۷	۶/۱۱	۶/۰۵	۶/۰۵	۶/۰۵	۶/۰۵	فصل مشابه سال گذشته
۵/۷۸	۶/۳۳	۶/۰۸	۵/۹۵	۵/۸۹	۶/۰۳	۶/۰۷	۶/۱۱	۶/۰۵	۶/۰۵	۶/۰۵	۰/۳۰ -

*: مثبت بودن درصد تغییرات به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به فصل گذشته است.

مهم ترین موانع بیان شده توسط فعالان کسب و کار

مجمع تشخیص مصلحت نظام

الویت / مجموعه		۱	۲	۳	۴	۵
کل	زمستان ۱۴۰۱	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	دشواری تأمین مالی از بانک‌ها	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار	دخالت‌های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت‌ها در بازار	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی
	بهار ۱۴۰۲	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	دشواری تأمین مالی از بانک‌ها	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار	رویه‌های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	دخالت‌های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت‌ها در بازار
کل	تابستان ۱۴۰۱	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار	دشواری تأمین مالی از بانک‌ها	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب‌وکار در دستگاه‌های اجرایی	رویه‌های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات
	پاییز ۱۴۰۱	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	دشواری تأمین مالی از بانک‌ها	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی	رویه‌های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات
کل	زمستان ۱۴۰۰	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	دشواری تأمین مالی از بانک‌ها	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب‌وکار در دستگاه‌های اجرایی	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی
	بهار ۱۴۰۱	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار	دشواری تأمین مالی از بانک‌ها	رویه‌های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب‌وکار در دستگاه‌های اجرایی

پایش ملی محیط کسب و کار اتاق ایران

مناسب ترین عوامل از دید گزارش

بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱
محدودیت دسترسی به آب	محدودیت دسترسی به آب	محدودیت دسترسی به آب	محدودیت دسترسی به آب	محدودیت دسترسی به آب
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و).	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و).	محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت
محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و).	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و)	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و)

مجمع تشخیص مصلحت نظام

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

پایش ملی محیط کسب و کار اتاق ایران

6/262	۶/۳۳	۶/۲۹	۶/۲۱	۶/۲۲	۶/۲۶	برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...
6/37	۶/۹	۵/۸۷	۶/۷	۶/۲۲	۶/۱۶	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
5/75	۵/۶۵	۵/۷۲	۵/۸۴	۵/۷۸	۵/۷۶	کمبود نیروی کار ماهر
5/678	۵/۷۴	۵/۵۷	۵/۶	۵/۷۶	۵/۷۲	فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار
5/792	۵/۸۴	۵/۶۶	۵/۸۸	۵/۹۶	۵/۶۲	کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز
5/676	۵/۴۶	۵/۴	۶/۴۱	۵/۵۱	۵/۶	بی تعهدی طرفهای قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان
5/674	۵/۶۵	۶/۱	۵/۴۶	۵/۵۷	۵/۵۹	ضعف زیرساختهای حمل و نقل (جادهای، ریلی هوایی، دریایی و بندری)
5/374	۵/۳۸	۵/۳	۵/۲۸	۵/۴۵	۵/۴۶	ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
5/588	۶/۲۵	۵/۲۵	۵/۵۷	۵/۴۵	۵/۴۲	کمبود تقاضا در بازار
5/512	۴/۹	۴/۳۹	۶/۲	۶/۸	۵/۲۷	محدودیتهای دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت
5/144	۵/۱۷	۵/۱	۵/۱۶	۵/۱۳	۵/۱۶	تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
3/91	۴/۲۲	۳/۱۸	۳/۵۷	۴/۲۲	۴/۳۶	محدودیت دسترسی به حاملهای انرژی (برق، گاز، گازوئیل و...)
4/12	۴/۲۵	۴/۲	۳/۹۹	۳/۹۵	۴/۲۱	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
3/782	۳/۸۱	۳/۶۴	۳/۷۵	۳/۸۲	۳/۸۹	محدودیت دسترسی به آب

مؤلفه	بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱	میانگین کل
غیرقابل پیشبینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	۸/۳۹	۸/۶۵	۸/۳۸	۸/۲	۸/۷۸	8/48
دشواری تأمین مالی از بانکها	۷/۵۹	۷/۶۳	۷/۴۸	۷/۲۳	۷/۶۹	7/524
بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	۷/۴۹	۷/۵۴	۷/۳۷	۷/۴۱	۷/۷۶	7/514
کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه	۶/۹	۶/۱۹	۵/۹۴	۶/۱	۶/۲۶	6/278
رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	۶/۷۸	۶/۶۹	۶/۷۱	۶/۵۶	۷	6/748
دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار	۶/۷۳	۶/۷۶	۶/۵۶	۶/۳۷	۶/۷۶	6/636
فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی	۶/۶	۶/۱۱	۶/۳	۶/۱	۶/۲۹	6/28
موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسبوکار در دستگاه های اجرایی	۶/۵۴	۶/۶۱	۶/۶	۶/۶	۶/۹۴	6/658
فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی	۶/۵	۶/۷۵	۶/۵۷	۶/۵۲	۶/۷۸	6/624
تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار	۶/۴۵	۶/۴۸	۶/۴۱	۶/۳۶	۶/۴۱	6/422
ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران	۶/۴۵	۶/۵۵	۶/۳۳	۶/۱۲	۶/۳۴	6/358
وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبا در بازار	۶/۴۴	۶/۴۷	۶/۳۷	۶/۲۱	۶/۳۹	6/376
رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی	۶/۳۳	۶/۳۳	۶/۳۵	۶/۱۲	۶/۴۷	6/32
وجود رقابت غیرمنصفانه شرکتها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار	۶/۳۱	۶/۳۲	۶/۲۵	۶/۱۳	۶/۴۳	6/288

پایش ملی محیط کسب و کار اتاق ایران

بر حسب میانگین ۵ فصل

میانگین کل	بهار ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	زمستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۲	مولفه
8/48	۸/۷۸	۸/۲	۸/۳۸	۸/۶۵	۸/۳۹	غیر قابل پیشبینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
7/524	۷/۶۹	۷/۲۳	۷/۴۸	۷/۶۳	۷/۵۹	دشواری تأمین مالی از بانکها
7/514	۷/۷۶	۷/۴۱	۷/۳۷	۷/۵۴	۷/۴۹	بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار
6/748	۷	۶/۵۶	۶/۷۱	۶/۶۹	۶/۷۸	رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات
6/658	۶/۹۴	۶/۶	۶/۶	۶/۶۱	۶/۵۴	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسبوکار در دستگاه های اجرایی
6/636	۶/۷۶	۶/۳۷	۶/۵۶	۶/۷۶	۶/۷۳	دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
6/624	۶/۷۸	۶/۵۲	۶/۵۷	۶/۷۵	۶/۵	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی
6/422	۶/۴۱	۶/۳۶	۶/۴۱	۶/۴۸	۶/۴۵	تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار
6/376	۶/۳۹	۶/۲۱	۶/۳۷	۶/۴۷	۶/۴۴	وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبا در بازار
6/37	۶/۹	۵/۸۷	۶/۷	۶/۲۲	۶/۱۶	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
6/358	۶/۳۴	۶/۱۲	۶/۳۳	۶/۵۵	۶/۴۵	ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
6/32	۶/۴۷	۶/۱۲	۶/۳۵	۶/۳۳	۶/۳۳	رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
6/288	۶/۴۳	۶/۱۳	۶/۲۵	۶/۳۲	۶/۳۱	وجود رقابت غیرمنصفانه شرکتها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
6/28	۶/۲۹	۶/۱	۶/۳	۶/۱۱	۶/۶	فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی
6/278	۶/۲۶	۶/۱	۵/۹۴	۶/۱۹	۶/۹	کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه
6/262	۶/۳۳	۶/۲۹	۶/۲۱	۶/۲۲	۶/۲۶	برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...

بررسی شاخص پایش محیط کسب و کار اتاق تعاون

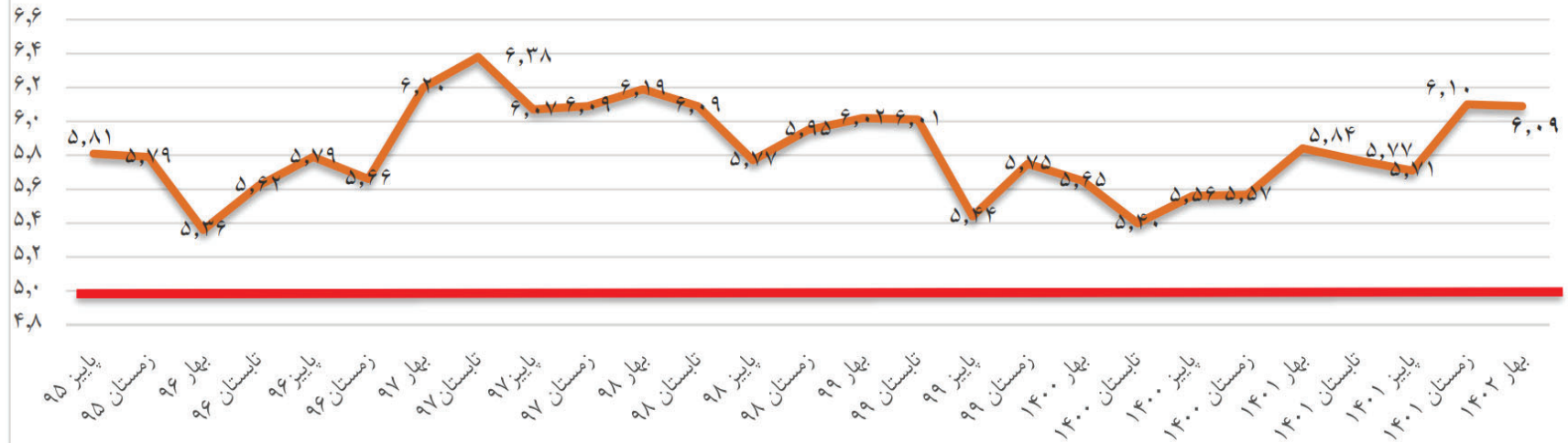
در این بخش از ۵ گزارش فصلی پیشین استفاده شده است. گزارش تفصیلی آیتم ها نیز در انتهای توضیحات آمده است.

شاخص پایش محیط کسب و کار اتاق تعاون

نمودار شاخص فصلی محیط کسب و کار بخش تعاون

نکته: شاخص ۱۰ بدترین شرایط است و این شاخص هر چه عدد کمتری را نشان دهد بهتر است

مجمع تشخیص مصلحت نظام

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

شاخص پایش محیط کسب و کار در بخش تعاون

نامناسب ترین مولفه های محیط کسب و کار بخش تعاون

بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱
غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
دشواری تأمین مالی از بانکها	دشواری تأمین مالی از بانکها	دشواری تأمین مالی از بانکها	دشواری تأمین مالی از بانکها	دشواری تأمین مالی از بانکها
بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار

شاخص پایش محیط کسب و کار در بخش تعاون

مناسب ترین مولفه های محیط کسب و کار بخش تعاون

بهار ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	زمستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۲
محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	محدودیت دسترسی به آب	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
محدودیت دسترسی به آب	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...)	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...)	محدودیت دسترسی به آب	محدودیت دسترسی به آب
محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...)	محدودیت دسترسی به آب	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...)	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...)
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول				

شاخص پایش محیط کسب و کار در بخش تعاون

عنوان مولفه (موانع کسب و کار)	بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱
غیر قابل پیشبینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	8/29	8/62	۸/۶۶	8/15	۸/۶۵
دشواری تأمین مالی از بانکها	8/13	8/13	۷/۶۳	7/82	۷/۷۶
بیثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویههای اجرایی ناظر بر کسبوکار	7/57	۷/۴۹	۷	7/21	۷/۳۳
رویههای ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	6/98	6/9	۶/۹۵	6/7	6/92
دخالتهای غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمتها در بازار	6/93	6/86	۶/۳۹	6/68	6/63
وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبا در بازار	6/71	6/43	۶/۴۸	6/59	6/42
ضعف دادگاهها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران	6/64	6/62	۶/۳۴	6/42	6/06
رویههای سختگیرانه ادارههای کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی	6/63	6/5	۶/۳۳	6/11	6/23
موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسبوکار در دستگاههای اجرایی	6/6	6/8	۶/۲۴	6/78	6/84
تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار	6/51	6/7	۶/۳۴	6/3	6/01
برداشتهای سلیقهای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...	6/5	5/8	۵/۸۹	6/27	6/41
فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاههای اجرایی	6/5	۷/۱۷	۶/۴۳	6/56	6/8
عرضه کالاهای و محصولات قاچاق در بازار ایران	6/49	6/37	۵/۹۲	6/2	5/86
وجود رقابت غیرمنصفانه شرکتها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار	6/47	6/4	۶/۳۹	6/38	6/67
فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی	6/33	5/84	۵/۴	6/25	5/95
فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار	6/18	5/95	۵/۶۷	5/7	5/53
کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه	6/01	6/15	۵/۱۱	5/8	5/81
کمبود فناوریهای نوین و تجهیزات مورد نیاز	6	5/73	۵/۲۲	5/5	5/41
بیتعهدی طرفهای قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعدههایشان	5/76	5/9	۵/۶۲	5/33	5/38
ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار	5/65	6/07	۵/۴۶	5/4	5/46
کمبود تقاضا در بازار	5/59	5/65	۵/۷۴	5/37	۴/۹۵
ضعف زیرساختهای حمل و نقل (جادهای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)	5/38	5/38	۴/۹۹	5/07	5/39
تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بیرغبتی به خرید محصولات ایرانی	5/36	۴/۹۷	۴/۸۹	5/07	5/19
کمبود نیروی کار ماهر	5/31	5/32	۴/۵۸	۴/۸۴	۴/۸۳
محدودیتهای دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	5/15	5/63	۵/۵۷	۴/۵۱	۳/۶۱
محدودیت دسترسی به حاملهای انرژی (برق، گاز، گازوئیل و...)	4/23	۴/۲	3/37	#.56	۴/۰۸
محدودیت دسترسی به آب	4/11	3/76	3/23	3/62	۳/۶۷
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	3/37	3/48	3/59	3/3	4/16

بررسی گزارش امنیت سرمایه گذاری (مرکز پژوهش های مجلس)

با توجه به گزارش های دیگر که عمدتاً بهار ۱۴۰۲ بودند سعی شد به داده های بهار ۱۴۰۲ در بحث امنیت سرمایه گذاری دست یابیم، از این رو با پیگیری های به عمل آمده اطلاعات بهار ۱۴۰۲ به صورت غیررسمی در این گزارش بررسی می شوند. وظیفه می دانم از همکارانمان در مرکز پژوهش های مجلس تشکر و قدردانی کنم

این گزارش، با استفاده از آمارهای رسمی منتشر شده و در دسترس و نیز ارزیابی ۵۶۲۲ فعال اقتصادی نمونه از میان فعالان اقتصادی همه استان‌های کشور بوده است. حاصل تحقیق انجام شده، ارزیابی شاخص امنیت سرمایه گذاری در ایران برای فصل بهار ۱۴۰۲ و محاسبه ۷ نماگر مربوطه است.

مشارکت فعالان کسب و کار در این پایش نسبت به دوره قبل با افزایش ۶۴۲ تا ۱۹۲۸ نفری مواجه شده است، اما براساس معیار اطمینان حداکثری که برای این کار در نظر گرفته شده باید تعداد پاسخ‌نامه‌های واصله در این پیمایش به حدنصاب کاملی (بالغ بر ۸۰۳۵ پاسخ‌نامه صحیح و براساس سطح اطمینان آماری ۹۵ درصدی) برای کل کشور برسد تا براساس آن، بتوان نتایج این مطالعه را به کل فعالان اقتصادی تعمیم داد و روند تغییرات استانی را با قاطعیت مقایسه کرد؛ اما ملاحظه می‌شود با توجه به اینکه حدنصاب آماری برای برخی از استان‌ها حاصل نشده، بنابراین استنتاج و تحلیل قطعی از یافته‌های این پایش تا زمان دستیابی سطح اطمینان آماری حداکثری و آن هم برای تمامی استان‌ها باید با احتیاط و دقت صورت گیرد.

شاخص پایش امنیت سرمایه گذاری

در فصل بهار ۱۴۰۲ کمیت ۵/۷۳ از ۱۰ (۱۰ بدترین حالت) سنجیده شده است در زمستان ۱۴۰۱ کمیت آن ۶/۱ بوده است. مقدار عددی این شاخص در مطالعه فصل پاییز و تابستان ۱۴۰۱ با کمیت ۶/۸۲ و در پیمایش سه فصل قبل تر (بهار ۱۴۰۱) با کمیت ۶/۵۱ ارزیابی شده بود که نشان می‌دهد امنیت سرمایه گذاری با وجود آنکه در بازه بهار تا پاییز ۱۴۰۱ با توجه به ارزیابی فعالان اقتصادی مشارکت کننده در یک روند نامناسب شدن قرار گرفته بوده، اما با تثبیت برخی از متغیرها و مثبت تر ارزیابی برخی از مؤلفه‌ها، روند نامناسب شدن آن متوقف و به مقدار قابل توجهی در دو فصل اخیر به سمت بهتر شدن و مناسب تر ارزیابی شدن حرکت کرده است و به نوعی شاخص امنیت سرمایه گذاری در بهترین وضعیت خود در سه سال گذشته گرفته است .

شاخص پایش امنیت سرمایه گذاری

مجمع تشخیص مصلحت نظام

نامناسب ترین عوامل				
بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱
میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه گذاری	عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده	عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده	عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده	عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده
عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده	میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه گذاری	میزان تخصصی بودن رسیدگی به دعاوی تجاری در مراجع قضایی	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده
ثبات یا قابل پیش بینی بودن تصمیمات مسئولان استانی یا محلی	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده	ثبات قیمت مواد اولیه	حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه گذاری	حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه گذاری

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

شاخص پایش امنیت سرمایه گذاری

مناسب ترین عوامل پایش امنیت سرمایه گذاری				
بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱
ثبات قوانین و مقررات	میزان وفای به-عهد در اجرای قرارداد کتبی یا شفاهی در بازار	استفاده غیرمجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	استفاده غیر مجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	سرقت مالی (پول نقد، کالا، تجهیزات)
سرقت مالی (پول نقد، کالا و تجهیزات)	سرقت مالی (پول نقد، کالا و تجهیزات)	وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار	وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار	رواج توزیع کالای قاچاق
میزان وفای به-عهد در اجرای قرارداد کتبی یا شفاهی در بازار	رواج توزیع کالای قاچاق	استفاده غیرمجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	رواج توزیع کالای قاچاق	استفاده غیر مجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی

شاخص پایش امنیت سرمایه گذاری

جدول ۲. نماگرهای امنیت سرمایه گذاری به ترتیب ارزیابی در بهار ۱۴۰۲ و مقایسه آنها در فصول گذشته

ردیف	نماگرهای شاخص امنیت سرمایه گذاری	بهار ۱۴۰۲	زمستان ۱۴۰۱	پاییز ۱۴۰۱	تابستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۱	میانگین چهار فصل منتهی به بهار ۱۴۰۲	تغییر بهار ۱۴۰۲ نسبت به زمستان ۱۴۰۱
۱	عملکرد دولت (نامناسب ترین بدترین ارزیابی در فصول اخیر)	۶/۸۴	۷/۴۵	۸/۲۲	۸/۳۳	۸/۰۱	۷/۷۱	مناسب تر
۲	ثبات اقتصاد کلان	۶/۳۶	۵/۹۸	۷/۵۲	۷/۴۲	۷/۶۸	۶/۸۲	نا مناسب تر
۳	تعریف و تضمین حقوق مالکیت	۶/۰۳	۶/۶۵	۷/۵۰	۷/۳۸	۷/۲	۶/۸۹	مناسب تر
۴	فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی	۵/۹۲	۶/۱۰	۶/۶۷	۶/۹۰	۶/۷۵	۶/۴۰	مناسب تر
۵	ثبات و پیش بینی پذیری مقررات و رویه های اجرایی	۵/۳۸	۵/۹۳	۶/۷۷	۶/۷۸	۶/۷	۶/۲۲	مناسب تر
۶	شفافیت و سلامت اداری	۵/۳۶	۵/۹۸	۶/۹۵	۶/۸۱	۶/۱۸	۶/۲۸	مناسب تر
۷	مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض (مناسب ترین بهترین ارزیابی در دو فصل اخیر)	۴/۸۳	۴/۶۵	۵/۲۳	۵/۰۶	۴/۴۹	۴/۹۴	نا مناسب تر

شاخص پایش امنیت سرمایه گذاری اسلامی پشتیبان

مجمع تشخیص مصلحت نظام

عنوان مؤلفه		بهار ۱۴۰۲		زمستان ۱۴۰۱	
		رتبه	ارزیابی	رتبه	ارزیابی
رسیدگی به اختلافات تجاری از طریق داوری (سال ۱۴۰۱)		۱	۷/۶۰	۱	۷/۶۰
سرقت مستوجب تعزیر (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۲	۶/۵۵	۲	۶/۵۵
عدم نوسان شاخص تورم مصرف کننده (بهار ۱۴۰۲)		۳	۵/۷۰	۴	۵/۲۴
ضریب نفوذ بیمه		۴	۵/۱۰	۵	۵/۱۰
تعداد پرونده های کلاهبرداری (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۵	۵/۰۸	۶	۵/۰۸
ضرب و جرح عمدی (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۶	۴/۸۵	۷	۴/۸۵
اجرای کامل و به موقع احکام مراجع قضایی		۷	۴/۵۸	۸	۴/۵۸
تعداد پرونده های خیانت در امانت (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۸	۴/۳۲	۹	۴/۳۲
نرخ رسیدگی به پرونده های قضایی (درصد از ورودی)		۹	۴/۲۸	۱۰	۴/۲۸
درصد چک های برگشتی		۱۰	۴/۲۵	۱۱	۴/۲۵
میانگین زمان رسیدگی به هر پرونده ورودی (روز)		۱۱	۴/۰۳	۱۲	۴/۰۳
تعداد پرونده های مطالبه طلب (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۱۲	۳/۸۹	۱۳	۳/۸۹
تعداد تصادف منجر به فوت یا جرح (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۱۳	۳/۳۵	۱۴	۳/۳۵
شکایت هایی با موضوع تصرف عدوانی (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۱۴	۲/۷۱	۱۵	۲/۷۱
ثبات نرخ ارز (بهار ۱۴۰۲)		۱۵	۲/۰۰	۳	۶/۳۰
مزاحمت ملکی (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)		۱۶	۱/۵۲	۱۶	۱/۵۲
ثبات مسئولان استانی (بهار ۱۴۰۲)		۱۷	۱/۳۹	۱۷	۱/۳۴
میانگین ارزیابی مؤلفه های پیمایشی		۴/۱۹		۴/۴۱	

شاخص پایش امنیت سرمایه گذاری اسلاید پشتیبان

جدول ۱۱. ارزیابی فعالان اقتصادی از ۲۱ مؤلفه پیمایشی امنیت سرمایه‌گذاری در بهار ۱۴۰۲ و مقایسه وضعیت آن با زمستان ۱۴۰۱

عنوان مؤلفه				بهار ۱۴۰۲		زمستان ۱۴۰۱	
				رتبه	ارزیابی	رتبه	ارزیابی
ثبات قوانین و مقررات				۱	۴/۷۵	۱۳	۶/۷۳
تأثیر تغییر قوانین و مقررات وارداتی				۲	۴/۸	۳	۴/۶۵
تغییر قوانین و مقررات صادراتی				۳	۴/۸۲	۶	۴/۷۹
سرقت مالی (پول نقد، کالا و تجهیزات)				۴	۴/۸۵	۴	۴/۷۱
میزان وفای به عهد در اجرای قرارداد کتبی یا شفاهی در بازار				۵	۴/۹۷	۲	۴/۴۴
وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار				۶	۴/۹۷	۸	۵/۰۵
میزان اعتماد به دادگاه‌های استان برای احقاق به موقع و منصفانه حق در دعاوی تجاری				۷	۴/۹۷	۱۲	۶/۷۳
رواج توزیع کالای قاچاق				۸	۵/۱۳	۵	۴/۷۶
استفاده غیرمجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی				۹	۵/۲۱	۷	۴/۹۰
میزان اختلال ایجاد شده در اثر تحریم‌های خارجی				۱۰	۵/۳	۱۷	۷/۱۹
اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات				۱۱	۵/۳	۲۱	۷/۳۸
دسترسی آزاد و عمومی به اطلاعات و تصمیمات مسئولان				۱۲	۵/۵	۱۰	۶/۰۳
میزان شیوع رشوه در ادارات				۱۳	۵/۵۲	۹	۵/۷۴
قیمت‌گذاری دستوری				۱۴	۵/۹۹	۱	۴/۳۳
سرعت عمل و تعهد مراجع انتظامی (پلیس) در رسیدگی به شکایات فعالان اقتصادی				۱۵	۶/۴۷	۱۸	۷/۱۹
عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده				۱۶	۶/۷۲	۲۲	۷/۹۱
واضح بودن قوانین و مقررات ناظر بر کسب و کار				۱۷	۶/۸۵	۱۵	۷/۱۴
ثبات قیمت مواد اولیه				۱۸	۷/۰۳	۱۱	۶/۰۹
وفای به عهد در اجرای قراردادهای توسط دولت و شرکت‌های دولتی				۱۹	۷/۱۸	۱۴	۷/۱۴
میزان تخصصی بودن رسیدگی به دعاوی تجاری در مراجع قضایی				۲۰	۷/۳۴	۱۶	۷/۱۸
احقاق حقوق قانونی در ادارات دولتی				۲۱	۷/۳۴	۱۹	۷/۲۰
ثبات یا قابل پیش‌بینی بودن تصمیمات مسئولان استانی یا محلی				۲۲	۷/۵۴	۲۰	۷/۳۶
عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده				۲۳	۷/۶۹	۲۴	۸/۱۴
میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری				۲۴	۷/۸۷	۲۳	۷/۹۷
میانگین ارزیابی مؤلفه‌های پیمایشی (۲۱ مؤلفه اصلی)				۶/۱۲		۶/۵۲	

بررسی گزارش شامخ

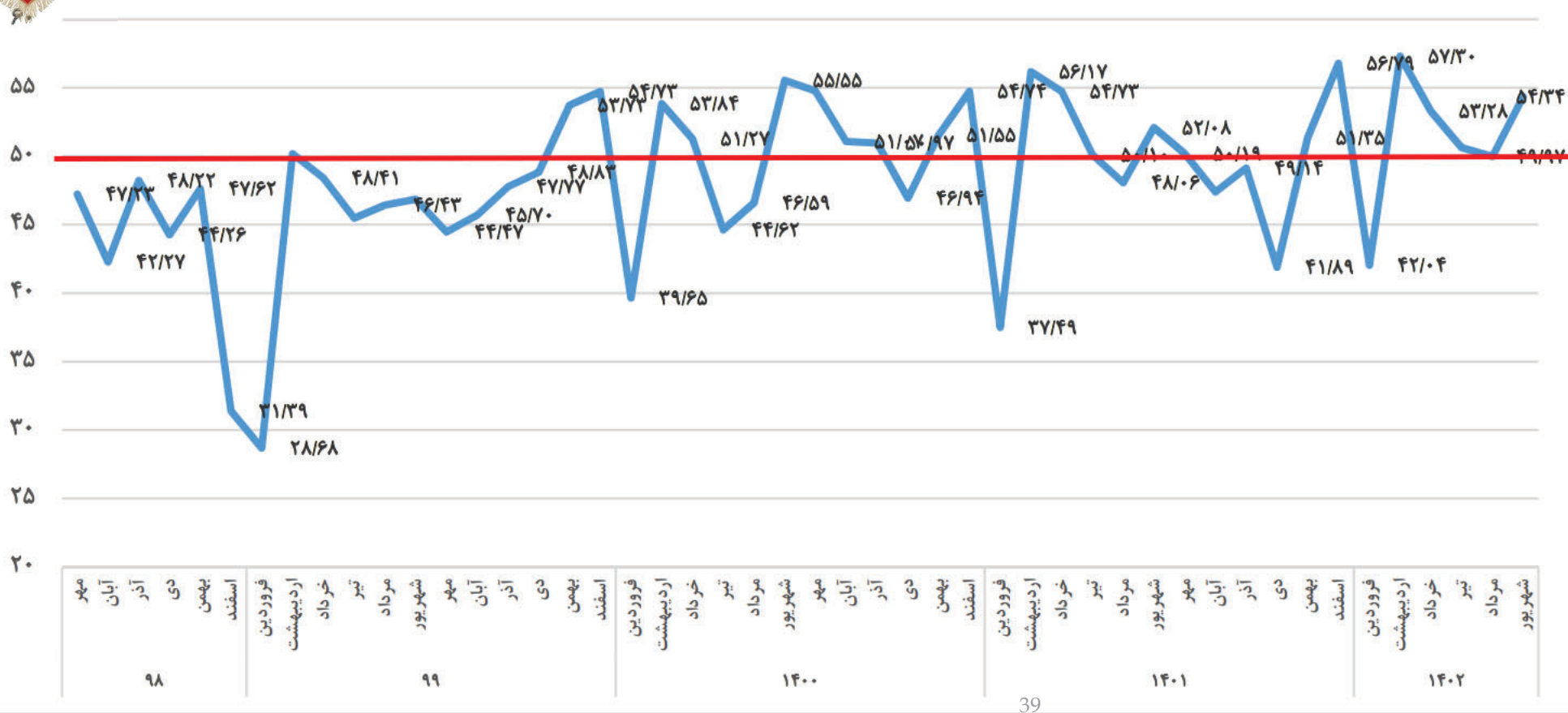
مجمع تشخیص مصلحت نظام

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

نمودار ۱: مقایسه شاخص کل اقتصاد

مرداد ۱۴۰۲

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۴۷/۷۲

شامخ صنعت - دوره پنجاه و نهم

۴۹/۹۷

شامخ کل اقتصاد - دوره چهل و هفتم

Source: Center for Research and Economic Information of the Iranian Chamber of Commerce

شهریور ۱۴۰۲

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۵۰/۶۲

شامخ صنعت - دوره شصتم

۵۴/۳۴

شامخ کل اقتصاد - دوره چهل و هشتم

مجمع تشخیص مصلحت نظام

مرداد ۱۴۰۱

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۴۸/۴۵

شامخ صنعت - دوره چهل و هفتم

۴۸/۰۶

شامخ کل اقتصاد - دوره سی و پنجم

شهریور ۱۴۰۱

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۵۳/۲۵

شامخ صنعت - دوره چهل و هشتم

۵۲/۰۸

شامخ کل اقتصاد - دوره سی و ششم

مجمع تشخیص مصلحت نظام